

Δραστηριότητα 3.2.3 - Κώδικας δεοντολογίας της τάξης

Εκτιμώμενη διάρκεια	40 λεπτά
Απαραίτητη προϋπόθεση	Ολοκλήρωση Ενοτήτων 1 και 2. Χαρτιά μεγάλου μεγέθους και στίλο διαφόρων χρωμάτων.
Εργαλεία υλικού και λογισμικού Η/Υ	Εξ αποστάσεως/Διαδικτυακά: - Λογισμικό Η/Υ - Λογισμικό βιντεοδιάσκεψης· Πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου για διαδικτυακή συνεργασία σε πραγματικό χρόνο και λογισμικό παρουσίασης. - Υλικό Η/Υ - Επιτραπέζιος/Φορητός υπολογιστής
Μορφή αξιολόγησης	Προφορική παρουσίαση και ομαδική γραπτή εργασία στο πλαίσιο της δραστηριότητας. Ποιότητα των επιχειρημάτων κατά τη διάρκεια ομαδικής συζήτησης.

Στόχος της δραστηριότητας είναι να κάνει τους/τις μαθητές/ριες να προβληματιστούν γύρω από ηθικά ζητήματα σε έναν τομέα ΤΝ της επιλογής τους και να δημιουργήσουν μαζί έναν Κώδικα Ηθικής της Τάξης.

Διαδικασία (βήματα)

Αφόρμηση

1. Αρχικά, ο/η εκπαιδευτικός αφηγείται μία ιστορία που εξετάζει ένα ηθικό ζήτημα που κρύβεται πίσω από ένα συγκεκριμένο Σύστημα ΤΝ. Για παράδειγμα, θα μπορούσε να δημιουργήσει μία φανταστική ιστορία στην οποία ένα άτομο δέχεται άδικη μεταχείριση ή περιγράφεται εσφαλμένα η εμφάνισή του από ένα λογισμικό αναγνώρισης προσώπου. Καλό θα ήταν να εμπλέξει τους/τις μαθητές/ριες σε μία μικρή συζήτηση σχετικά με την ιστορία και το ενδεχόμενο αμερόληπτης/μεροληπτικής κρίσης, ώστε να αρχίσουν να προβληματίζονται γύρω από αυτές τις έννοιες.

Άμεση/Κατευθυνόμενη Διδασκαλία

2. Ο/Η εκπαιδευτικός παρέχει στους/στις μαθητές/ριες μία λίστα με τομείς της ΤΝ και ερευνητικά ερωτήματα που θα καθοδηγήσουν τους ηθικούς προβληματισμούς τους

(βλ. *AI Ethics Research Areas* και *AI Ethics Research Reflection* στους Πόρους για εκπαιδευτικούς).

3. Κατόπιν, χωρίζει τους/τις μαθητές/ριες σε ομάδες εργασίας.
4. Οι μαθητές/ριες θα πρέπει να συμφωνήσουν ως προς την κατανομή των τομέων ΤΝ στις ομάδες της τάξης.

Καθοδηγούμενη Πρακτική

5. Κάθε ομάδα θα πρέπει να σκεφτεί και να συζητήσει ηθικά ζητήματα και προβλήματα που σχετίζονται με τον συγκεκριμένο τομέα της ΤΝ. Παράλληλα, θα πρέπει να ακολουθήσει τις ερευνητικές οδηγίες που της παρέχει ο/η εκπαιδευτικός και να τον/τη συμβουλεύονται όποτε κρίνεται απαραίτητο.
6. Ύστερα, κάθε ομάδα θα πρέπει να αναπτύξει αρχές προσανατολισμένες σε λύσεις, οι οποίες θα αντιμετωπίζουν ηθικές αδυναμίες στον τομέα της ΤΝ που έχει επιλέξει.

Έλεγχος Κατανόησης

7. Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να κινείται γύρω από τις ομάδες για να ελέγχει την ποιότητα της εργασίας τους και για να διασφαλίσει ότι η συζήτηση δεν θα βγει εκτός θέματος. Ακόμη, μπορεί να διαλύσει τυχόν αμφιβολίες των μαθητών/ριων και να τους δώσει ιδέες αν του/της το ζητήσουν.

Ανεξάρτητη Πρακτική

8. Οι ομάδες συγκεντρώνονται και δημιουργούν ένα κοινό έγγραφο με όλες τις αρχές που διατύπωσαν. Οι αντικρουόμενες αρχές θα πρέπει να συζητηθούν στην τάξη και όλες οι αντιφάσεις θα πρέπει έχουν επιλυθεί πριν την υποβολή του τελικού εγγράφου.

Κλείσιμο

9. Το τελικό έγγραφο που θα προκύψει είναι ο Κώδικας Ηθικής της Τάξης, ο οποίος θα παρουσιαστεί ενώπιον όλων των μαθητών/ριων της τάξης μέσω μία κοινής παρουσίασης είτε δια ζώσης είτε διαδικτυακά.

Αντιμετώπιση προβλημάτων

Πιθανό πρόβλημα	Πιθανή λύση
Οι μαθητές/ριες δυσκολεύονται να επιχειρηματολογήσουν πάνω σε αυτά τα	Ο/Η εκπαιδευτικός τους παρέχει ερευνητικές οδηγίες σε ένα έγγραφο αναφοράς σε έντυπη ή ψηφιακή μορφή.

θέματα και να προτείνουν αρχές προσανατολισμένες σε λύσεις.	
Οι μαθητές/ριες δυσκολεύονται να βρουν μία λύση ή να καταλήξουν σε έναν συμβιβασμό κατά τη συζήτηση αντικρουόμενων αρχών στην τάξη.	Ο/Η εκπαιδευτικός τους/τις καθοδηγεί, όποτε το κρίνει απαραίτητο, και συντονίζει τη συζήτηση στην τάξη.

Πόροι για εκπαιδευτικούς

- Περιγραφή της δραστηριότητας με βήματα και συνδέσμους (links) για χρήσιμα έγγραφα:
<https://curriculum.code.org/hoc/unplugged/5/>
- AI Ethics Research Areas (Δεοντολογία Ερευνητικών Τομέων TN):
<https://docs.google.com/document/d/16D3jRO2Q3KxM8FHvC8sdGLa19sxa5DGperetnX9gqcY/edit>
- AI Ethics Research Reflection (Δεοντολογία Ερευνητικού Αναστοχασμού TN):
<https://docs.google.com/document/d/19vF4UVAcJa6UsqkdKynWzSR80MInb2G3coBoWNxplYc/edit>
- Κώδικας Δεοντολογίας για τη χρήση της TN (διαφάνειες):
https://docs.google.com/presentation/d/1SJEXpTCKwf5fbDy5GuDjDGAsuUrkl9QfxKF-1pMSndg/edit#slide=id.ga33378b3c1_0_47

Πόροι για μαθητές/ριες

- AI Ethics Research Areas (Δεοντολογία Ερευνητικών Τομέων TN):
<https://docs.google.com/document/d/16D3jRO2Q3KxM8FHvC8sdGLa19sxa5DGperetnX9gqcY/edit>
- AI Ethics Research Reflection (Δεοντολογία Ερευνητικού Αναστοχασμού TN):
<https://docs.google.com/document/d/19vF4UVAcJa6UsqkdKynWzSR80MInb2G3coBoWNxplYc/edit>

Παραπομπές σε Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1623335154975&uri=CELEX%3A52021PC0206>
- <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/european-approach-artificial-intelligence>
- <https://datainnovation.org/2021/05/the-artificial-intelligence-act-a-quick-explainer/>